

САВЕТ ЗА РЕГУЛАТОРНУ РЕФОРМУ
ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

24.08.2009. године

Предмет: Мишљење о томе да ли образложение Нацрта закона о изменама и допунама Закона о добровољним пензијским фондовима и пензијским плановима садржи анализу ефеката у складу са чл. 39. и 40. став 2. Пословника Владе („Службени гласник РС“, бр. 100/2005)

У складу са чланом 39. и 40. став 2. Пословника Владе („Службени гласник РС“, бр. 100/2005) даје се

МИШЉЕЊЕ

Образложение Нацрта закона о изменама и допунама Закона о добровољним пензијским фондовима и пензијским плановима, који је Савету за регулаторну реформу привредног система поднело на мишљење Министарство финансија, под бројем: 011-00-586/2009-16, од 05.08.2009. године, САДРЖИ ДЕЛИМИЧНУ АНАЛИЗУ ЕФЕКАТА у складу чл. 39. и 40. ст. 2. Пословника Владе.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Савету за регулаторну реформу привредног система (у даљем тексту: Савет) је Министарство финансија доставило на мишљење Нацрт закона о изменама и допунама Закона о добровољним пензијским фондовима и пензијским плановима, са Образложењем и прилогом Анализа ефеката прописа.

У прилогу Анализа ефеката прописа обрађивач прописа је одговорио на питања формулисана у складу са чл. 39. и 40. став 2. Пословника Владе („Службени гласник РС“, бр. 100/2005) и у том смислу је делимично испунио формалне услове прописане наведеним одредбама.

Савет подржава одредбе којима се олакшава пословање друштава за управљање и смањења трошкова њиховог пословања а посебно оне које се односе на укидање одредби о обавези достављања полугодишњих ревидираних финансијских извештаја и обавези дневног објављивања у дневним новинама вредности инвестиционе јединице фонда, чиме су примедбе добијене током анализе прописа у оквиру Свеобухватне реформе прописа у вези пословања добровољних пензионих фондова усвојене. Обрађивач прописа је адекватно образложио поменуте измене наводећи пре свега дугорочни карактер овог вида штедње, за коју овакви извештаји нису од релевантног значаја, те се предлаже

објављивање вредности инвестиционе јединице фонда једном недељно у дневним новинама, као и свакодневно на интернет страници друштва за управљање. С обзиром на тренутне цене дневног објављивања само овом мером према рачуници Секретаријата савета смањени су административни трошкови тренутно девет добровољних пензионих фондова за око 50,000 евра на годишњем нивоу. Такође Савет позитивно оцењује измене које се односе на флексибилније реаговање на могуће тржишне поремећаје тј. измене којима се ближи услови и максималне висине улагања прописују подзаконским актом.

Ипак, утисак је да је у појединим деловима Нацрт закона пренормиран, те да може створити нејасноће у примени. У смислу наведеног, Савет скреће пажњу обрађивачу прописа на поједина решења предложена Нацртом закона:

1. Чланом 14. Нацрта мењају се одредбе члана 23. важећег Закона тако што се у ст.1. тачка 3) уводи **посебна категорија накнаде за успешност у управљању имовином фонда**, коју друштво за управљање може наплаћивати само уколико остварује позитиван реалан принос који се дефинише у истом члану. **Истовремено се умањује износ накнаде за управљање са 2% на 1%**. Обрађивач прописа наводи да предложени начин обрачуна накнада доводи у директну везу накнаде са резултатима које остварује друштво за управљање, при чему се наводи да се новим решењем обезбеђује да укупни ниво наплаћених накнада не буде виши од досадашњег. Такође се наводи да се новим решењем прецизира основица, начин и рокови обрачунавања те накнаде, као и укупни максимални износ који друштво може наплатити по основу накнаде за управљање и накнаде за успешност. Ипак, **овакво решење је мање транспарентно за кориснике, а захтева додатне и непотребне административне процедуре друштвима за управљање, а постоји и могућност моралног хазарда од стране друштава за управљање, које би како би убрале ову накнаду могу вршити ревалуацију свог портфела или улагати у ризичније хартије од вредности или некретнине**. Такође, **сам начин обрачуна предвиђен Нацртом није јасан и створиће додатне тешкоће друштвима за управљање**. Коначно, упоредном анализом регулативе у региону поменуто решење присутно је једино у Бугарској. Генерални, коментар у вези увођења success fee приступа у обрачуну је и и питање његове оправданости, јер поред приноса треба имати у виду да је други значајан аспект сама сигурност уплаћених пензионих доприноса. Такође, на основу расположивих података није сигурно да је реч о адекватном подстицају, посебно имајући у виду да је у последњем извештају НБС наведено да услед веће конкуренције долази до снижавања висине накнада која се наплаћују приликом уплате пензијских доприноса, тако да иако друштва имају могућност наплате до 3% од вредности извршених уплат, у другом кварталу 2009. године, на нивоу индустрије, просек наплаћених накнада био је 2,46%. Сходно изнетом позивамо обрађивача да преиспита потребу за увођењем новог система плаћања накнада.

2. Чланом 14. Нацрта мењају се одредбе члана 23. важећег Закона тако што се у ставу 8 дефинишу трошкови који се наплаћују из имовине добровољног пензијског фонда као трошкови у вези с куповином, продајом и преносом хартија од вредности у које се улаже имовина фонда, и то трошкови услуга Централног регистра, трошкови организатора тржишта и пореска давања, као и трошкови текућег одржавања непокретности у које је уложена имовина фонда којима се обезбеђује њихово одржавање на задовољавајућем нивоу, а у складу с прописима којима се уређује инвестиционо и текуће одржавање непокретности. У ставу 9. трошкови који нису предвиђени овим чланом наплаћују се из имовине друштва за управљање. **Тек се у образложењу види да је обрађивач прописа у ставу 9. сматра да је реч о брокерским трошковима, трошковима кастоди услуга као и другим трошковима.** Обрађивач оправдава овакво решење имајући у виду да на цену ових услуга друштво за управљање може да утиче и да постоји значајна разлика између њих у пракси код различитих друштава за управљање. **Предвиђено решење није јасно јер непрецизно одређује поделу трошкова.** Обрађивач такође није навео да ли је реч о уобичајеном оптрећењу рада друштава за управљање, као ни да ли постоји друго решење којиме би се трошкови из става 9. овог члана свели на разумну меру.
3. Изменама члана 21 важећег Закона предвиђено је да у опште акте друштва спада и План пословања. **Овде није јасно да ли је реч заправо о интерном акту друштва за управљање, те је његово уврштавање према предлогу нацрта непотребно.** Такође Нацрт закона никде не предвиђа шта садржи План пословања и да ли он садржи одређене податке које друштво може сматрати пословном тајном регулисаних чланом 18. Закона. Према изнетом, Савет позива Обрађивача прописа да размотри потребу за изменама овог члана, као и да уколико остане при свом предлогу, јасно назначи обавезне елементе Плана пословања.
4. Према члану 4. Нацрта Закона остају на снази одредбе члан 10. важећег Закона којима се захтева да приликом подношења захтева за издавање дозволе за рад оснивачи друштва за управљање подносе и решење о упису у регистар (уколико је реч о домаћим лицима). **Реч је о непотребном захтеву, јер су сви захтевани подаци јавно доступни и надлежним органима једноставним увидом у јавни регистар преко сајта Агенције за привредне регистре,** при чему су наведени подаци и ажурирани и тачнији у односу на оне које би оснивачи друштва за управљање поднели. Сходно изнетом, позивамо обрађивача прописа да овај информациони захтев укине. Иста примедба се односи и на тачку 4. ст. 1. која се односи на препис акционара из књиге акционара, јер су књиге акционара јавно доступне преко сајта Централног регистра. Такође, позивамо обрађивача прописа да олакша и информационе захтеве наведене у ст. 2. овог члана. Сходно изнетом сматрамо да се чланом 4. Нацрта Закона намећу непотребни

информационни захтеви, те да је потребно преиспитати њихову неопходност, а сам обрађивач прописа није адекватно образложио њихову оправданост

5. **Све примедбе изнете у вези члана 10. Закона, односно члана 4. Нацрта закона, односе се и на ст 3. члана 7. Нацрта закона којим се мења члан 14. Закона, где се такође непотребно траже већ расположиве и јавно доступне информације.**
6. У члану 7. није јасно у ком року је НБС у обавези да да оцену о испуњености услова из члан 12 ст. 1 тачке 1-3. Нацрта Закона.
7. У ставу 2. члан 13. Нацрта закона регулисано је питање измене и допуне аката друштва за управљање. Обрађивач прописа обавезао је друштво за управљање да измене и допуне првила пословања објави поред своје интернет стране и огласне табле и у дневном листу који се дистрибуира на целој територији Републике с тиражом од најмање 100,000 примерака. Обрађивач није предвидео друге могућности извештавања које би биле економски оправдане и стварале мање трошкове друштвима за управљање, нпр. директно достављање обавештења уплатиоцима пензијских доприноса, објављивање информације на сајту НБС, АПР и сл. Наиме, предвиђени захтев ствара додатне трошкове а није сигурно да обезбеђује и боље информисање заинтересованих лица.
8. **Савет позива обрађивача прописа да преиспита потребу за месечним подношењем извештаја предвиђеним у ст.8 тачка 3) члана 27. важећег Закона и размтри могућност кварталног извештавања. У овом случају информациони захтеви су увећани јер се поред извештаја за добровољни пензијски фонд сада тражи и додатни месечни извештај за друштво за управљање.**
9. Чланом 44. у ставу 2. предвиђено је скраћење рока у којем је друштво за управљање дужно да пренесе средства са индивидуалног рачуна. Иако, ово решење ставља у бољи положај чланове ДПФ, поставља се питање шта се догађа у случају масовног повлачења средстава, као и да ли би у том случају ово скраћење рока са 15 на 5 дана могло да се поштује, посебно у случају када би неколико главних клијената (послодаваца који имају закључен уговор са друштвом за управљање пензијским фондом) истовремено одлучило да промени ДПФ.

Савет позива обрађивача прописа да допуни анализу користећи материјал презентован у последњем Извештају НБС „Сектор добровољних пензијских фондова у Србији – Извештај за други квартал 2009. године“, чиме би Анализа ефеката могла да послужи као модел унутар самог Министарства финансија. У допуни анализе обрађивачу прописа Секретаријат Савета ће пружити сву неопходну помоћ.

**Савет констатује да образложение Нацрта закона о изменама и допунама
Закона о добровољним пензијским фондовима и пензијским плановима, који је
Савету поднело на мишљење Министарство финансија, СADRЖИ ДЕЛИМИЧНУ
АНАЛИЗУ ЕФЕКАТА у складу са чл. 39. И 40. Пословника Владе („Сл. Гласник
РС“, бр. 100/2005).**

ПРЕДСЕДНИК САВЕТА
Ljubat Mlinčić
Млађан Динкић